

Broj: 01,02,03,04/2-05-622/07
Sarajevo, 13.02.2008.

KOLEGIJU DOMA NARODA PS BiH

KOLEGIJU PREDSTAVNIČKOG DOMA PS BIH

Predmet: Izvještaj o učešću na Parlamentarnom forumu o borbi protiv trgovine ljudima, Beč, 12. februar 2008. godine

Parlamentarnom forumu koji se održao u okviru petodnevnih aktivnosti Bečkog foruma o borbi protiv trgovine ljudima prisustvovali su članovi Interparlamentarne grupe BiH pri Interparlamentarnoj uniji: **Drago Kalabić**, predsjedavajući IPU Grupe BiH, **Vinko Zorić**, zamjenik IPU Grupe BiH i **Azra Alajbegović**, član IPU Grupe BiH.

Parlamentarni forum o borbi protiv trgovine ljudima predstavljao je priliku za parlamentarce da diskutiraju o dobrim praksama u zakonodavstvu koje se odnosi na trgovinu ljudima. Diskusija se fokusirala na različite zakonodavne reforme potrebne kako bi se državna zakonodavstva uskladila sa međunarodnim standardima i osiguralo da trgovina ljudima bude kriminalizirana.

Prvi dio Forumu organiziran je u formi predstave o sudbini žene-žrtve trgovine ljudima sa dva scenarija: dobrim i lošim. Oba scenarija govore o ženi koja je usljed teških životnih uvjeta odlučila potražiti bolji život. U toj potrazi, završila je u lancu prostitucije, te je na kraju bez ikakvih dokumenata i uhapšena. Razlika u scenarijima odnosi se na način na koji vlasti zemlje u kojoj je uhapšena rješavaju njen slučaj. Prema lošem scenariju, ljudi koji se bave slučajem fokusiraju se na činjenicu da je uhapšena bez dokumenata u stranoj zemlji, suđenje se odvija na pristrasan način te osoba koju je žrtva optužila za to da ju je natjerala na prostituciju biva oslobođena. Žrtva gotovo postaje krivac zbog „lažnog“ optuživanja.

Prema dobrom scenariju, u slučaj je uključeno niz stručnjaka koji identificiraju pomenutu osobu kao žrtvu trgovine ljudima i prisiljavanja na prostituciju. Pruža joj se stručna i liječnička pomoć, a u pružanje podrške uključuju se i nevladine organizacije. Suđenje je pripremljeno na takav način da se žrtva zaštiti od direktnog susreta sa osobom koja ju je „kupila“ i prisiljavala na prostituciju. Važnost ove simulacije čija je autorica poznata glumica Emma Thompson ogleda se u tome što ukazuje na neophodnost multidisciplinarnog pristupa u radu sa žrtvama trgovine ljudima – od stručno osposobljenih policijskih i drugih službenika, liječnika, psihologa do nevladinih organizacija.

Naglasak drugog dijela Forumu bio je na ulozi parlamenata u borbi protiv trgovine ljudima. Parlamenti igraju jako važnu ulogu obzirom da oni stvaraju političke i zakonodavne okvire za uspješan razvoj i implementaciju inicijativa za borbu protiv trgovine ljudima. Stoga državne strategije za borbu protiv trgovine ljudima moraju uzeti u obzir potrebu da izmijene zakonodavne okvire kako bi bili u skladu sa međunarodnim standardima i kako bi se osiguralo da domaće

zakonodavstvo tretira trgovinu ljudima kao krivično djelo. Pored toga, parlamenti imaju obavezu da osiguraju mjere zaštite (potencijalnih žrtava), procesuiranja počinitelaca i prevencije trgovine ljudima. S tim u vezi, posebna tema Parlamentarnog foruma bila je i prezentacija priručnika za parlamentarce pod nazivom „Odgovarajući zakonski odgovori u borbi protiv trgovine ljudima“.

Trgovina ljudima danas je oblik modernog ropstva i predstavlja kršenje ljudskih prava, zločin protiv ljudske, ali i državne sigurnosti. Njene su posljedice strašne, a obuhvataju fizičko i psihičko zlostavljanje i ozbiljne zdravstvene posljedice uključujući i HIV/AIDS, te povredu ljudskog dostojanstva. Uzrokuju je nejednakost spolova, nedostatak jednakih mogućnosti, ekonomska nejednakost, korupcija, sveopća nestabilnost, nepouzdanost pravosudnog sistema i nemogućnost države da zaštiti i da se brine o svojim građanima.

Stoga država mora djelovati u pravcu izgradnje sveobuhvatnog okvira za borbu protiv trgovine ljudima, te se u tom smislu uloga parlamenata ogleda se u sljedećem:

- potpisivanju/ratificiranju međunarodnih pravnih instrumenata uključujući Protokol UN-a o sprečavanju, suzbijanju i kažnjavanju trgovine ljudima, posebno ženama i djecom;
- jačanju odnosa između međunarodnih pravnih instrumenata i domaćeg zakonodavstva tako što će revidirati postojeće zakone radi usklađenosti sa međunarodnim pravnim instrumentima, donijeti zakone koji će osigurati primjenu međunarodnih standarda sadržanih u međunarodnim pravnim instrumentima;
- stvaranju parlamentarnih mehanizama za nadzor i usmjeravanje vladinih politika zaštite ljudskih prava, uključujući zaštitu žrtava trgovine ljudima;
- kriminaliziranju svih oblika trgovine ljudima, osiguravajući u isto vrijeme učinkovite, proporcionalne i sankcije koje odvraćaju potencijalne počiniocce od trgovine ljudima,
- priznavanju osoba kojima je trgovano kao žrtava koje imaju pravo na međunarodno priznata ljudska prava i u tom smislu utjecanje na formiranje specijaliziranih centara za pomoć žrtvama, te donošenje odgovarajućih propisa za identificiranje žrtava trgovine kojima se moraju pružiti osnovna ljudska prava (pravo na sigurnost, pravo na privatnost, pravo na informacije, pravo na pravno zastupanje, pravo na saslušanje, pravo na kompenzaciju za štetu, pravo na pomoć i td.);
- dodjeli sredstava za programe protiv trgovine ljudima, jačanju kontrole državnih granica, izdavanju pasoša koje nije lako krivotvoriti itd.;
- ratificiranju bilateralnih i multilateralnih sporazuma za zaštitu, pomoć i repatrijaciju žrtava trgovine ljudima;
- pokretanju javne debate o trgovini ljudima.

Izveštaj pripremila:

Edina Hrnjić

Sekretar delegacije

Izveštaj odobrio:

Drago Kalabić

Predsjedavajući delegacije